

Népi Egység

IV. évfolyam 257. szám

Ara 5 lej

Péntek, 1947 november 14.

ELHANGZOTT AZ ÍTÉLET

a volt nemzeti parasztpárt vezetőinek bűnperében

Maniut, Mihalachet, Niculescu-Buzestit és Cretzianut életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték

(BUKAREST) — Elhangzott az ítélet... A jelenlévő tízenöt és a négy külföldre szökött vádlott, a volt nemzeti parasztpárt hazaáruló, úsz-szecezkívó, a demokratikus kormányzati rendszerre — akár külső katonai támogatás igénybevételeivel is — rá-törő vezetői, ezek felett mondott íté-letet kedden este a bukaresti katonai törvényszék.

A tárgyalás megkezdése óta a törvényszék több mint kétezer táviratot kapott, amelyet az ország minden részében, falun és városban, gyárak-ban üzemekben, hivatalokban és intézményekben tartott gyűléseken hozott határozati javaslatról küldöt-tek. A táviratok és határozati javas-latok visszatérő szavai ezek voltak: „a legszigorúbb büntetést kérjük a vádlottakra...”

A bíróság a vádirathoz csatolt bi-ronyító iratok és a tárgyalás során a vádlottak és tanúk szájából el-hangzott újabb adatok nyomán nyu-godt lelkiismerettel döntenet. Az ország minden rétegéből való dol-gozók egyöntetű óhajtás tükröz-ve van. A legsúlyosabb és egyben a legeszményesebb bűn, amelyet valaki elkövetett, a nemzetárulás. A volt nemzeti parasztpárt vezetői ennek érdekében szövetkeztek az amerikai imperializmus ügynökeivel olyannyira, hogy maguk is hűséges, talp-nyaló lakóai lettek ennek az impe-rializmusnak.

A nemzetközi imperializmus a perrel komoly vereséget szenvedett Romániában. Csehszlovák mesterkedé-seiről lerántotta a leplet a tárgyalás. Ugyanígy vereséget szenvedett az amerikai imperializmus Románia el-len indított aknamunkája más vo-nalon is. Tătărescu és csaportja, amely 1945 március 6-án a demo-kratikus építés és gazdasági újjá-építés fekéje és szabotálója volt, a következetesen haladó demokratikus erők fellépésére, múltán kétségbe-vonhatatlanul bebizonyosodott hogy a külügyminisztérium nagyszerű buvárhely volt az összeesküvők szá-mára, már nincsen a kormányban.

Az ítélet nem fejezi be a demo-kratikus erők harcát a reakció belső

Készül az igazság-szolgáltatás reformja

(BUKAREST) — Az igazság-szolgáltatás reformjának előkészíté-se a befejezéshez közeledik. Az arról szóló törvényjavaslatok elké-szültek és a jövő hét folyamán ke-rülnek a minisztertanács, majd on-non a képviselőház elé.

Az igazságszolgáltatás reformjának képező elveiről és törvényjavasla-tok tartalmáról Patrascu Lucretiu igazságügyminiszter a napokban nyil-tathozik a sajtónak.

és külső ügynökei ellen. A szabád-sággal dolgozó és bekegyező roma-niai népek azt követelik, hogy Ma-niunak kivétel nélkül minden olu-kosa elnyerje büntetését. Elnyerjék

A polgári jogok elvesztése, lefokozás és vagyonelkobzás

(BUKAREST) — A fővárosi második katonai kerület törvény-széke kedden este 8 órakor mon-d-ta ki az ítéletet a volt nemzeti parasztpárt vezetőinek bűnperé-ben.

A bíróság Maniu Iuliu élet-fogytiglani fegyházbüntetésre és polgári jogainak 10 évre való el-vesztésére, Mihalachet Ionu életfogytiglani fegyházbüntetésre, politikai jogainak 10 évre való

a büntetést a magyar maniuk is, akik a volt nemzeti parasztpárt ve-zetőinek politikai felfogásával azo-nosították magukat és tevékenységük vele azonos vonalon mozog.

elvesztésére és katonai lefokozás-ra, Penescu Nicolaet 5 évi fegyházbüntetésre, polgári jogai-nak 2 évre való elvesztésére, ka-tonai lefokozásra, Carandino Nicolaet 6 évi fegyházbüntetésre, polgári jogainak 2 évre való el-vesztésére és katonai lefokozásra, Lazar Iliet 12 évi fegyházbün-tetésre, polgári jogainak 5 évre való elvesztésére és katonai lefo-kozásra, Niculescu-Buzesti Grigoret távollétében életfogytig-

Taxa postális plátitá in numerar, conform aprobării Nr. 32.934/1947.

lani kényszermunkára, polgári jo-gainak 5 évre való elvesztésére és vagyonelkobzásra, Gafencu Grigoret távollétében 20 évi kény-szermunkára, polgári jogainak 5 évre való elvesztésére és katonai lefokozásra, Cretzianu Alex-andrut távollétében életfogytigla-ni kényszermunkára, polgári jo-gainak 5 évre való elvesztésére, Visocianu Constantint távollé-tében 15 évi kényszermunkára, polgári jogainak 5 évre való el-vesztésére és vagyonelkobzásra, Radulescu-Pogoneanu V. 25 évi fegyházbüntetésre, polgári jogainak 5 évre való elvesztésére, katonai lefokozásra és vagyonel-kobzásra, Oprisan Emilt 3 évi fegyházbüntetésre, polgári jogai-nak 2 évre való elvesztésére, La-zarescu Emilt 2 évi fogház-büntetésre és katonai lefokozásra Demetrescu Camilt 15 évi fegyházbüntetésre, polgári jogai-nak 5 évre való elvesztésére és katonai lefokozásra, Serdici Vasile 10 évi fegyházbüntetésre, polgári jogainak 3 évre való el-vesztésére és katonai lefokozásra. Niculescu-Buzesti Radut 10 évi börtönbüntetésre, polgári jogainak 5 évre való elvesztésére, katonai lefokozásra és vagyonel-kobzásra, Mocioni-Starcéa Iont 2 évi fogházbüntetésre, Stoica Stefan 8 évi börtön-büntetésre, polgári jogainak 5 évre való elvesztésére és katonai lefokozásra, végül Stătescu Iont 1 évi elzárásra ítélté.

Az angol trónörökös nő esküvőjére

Az uralkodó és az anyakirálynő Londonba utazott

Öfelsége husznapos távolléte alatt a királyi jogokat a minisztertanács gyakorolja

(Bukarest) — A királyi ház ud-varnagyi hivatala közli:

Öfelsége I. Mihai király és Elena anyakirálynő szerdán reggel egy két-motoros saját repülőgéppel a banca-nai repülőterről elhagyta az orszá-got. Az uralkodó és az anyakirálynő az angol kormány meghívására részt vesz Erzsébet angol trónörökös nő esküvőjén.

Az uralkodót és anyakirálynőt a repülőtéren Groza Péter dr. minisz-terelnök, Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelmi miniszter, Pauker Anna külügyminiszter, Teohari Georgescu belügyminiszter, Savu-lescu Traian földművelésügyi mi-

niszter, Voitec Stefan nemzetnevel-lésügyi miniszter, Pas Ion művészet-ügyi miniszter, Bagdasar Florica egészségügyi miniszter, Radacanu Lotar munkügyi miniszter, Ion-dachescu T. köz munkatügyi miniszter, Livezeanu Octav tájékoztatási mi-niszter, Lascar Mihai tábornok, hadügyminiszter, Bodnarus Emil miniszterelnökségi államtitkár és Damaceanu tábornok hadügyi ál-lamtitkár búcsúztatta.

Jelen volt a repülőtéren Illeana főhercegnő. Megjelent a búcsúztató-szon a bukaresti angol, svájci és fran-cia követ, továbbá Sadoveanu Mi-hai képviselőházi elnök és Dom-

browsky tábornok, Bukarest főpol-gárnemestere.

Öfelsége a király mintegy húsz napot lesz távol. Ez idő alatt az al-kormány értelmében a királyi jogo-kat a minisztertanács gyakorolja. Az uralkodó és az anyakirálynő Genfben meglátogatja az anyaki-rálynő ottartózkodó nővérét, ahon-n szombaton indulnak, ugyancsak repülőgépen, Párisba. A francia fő-városban rövid időre ismét megsza-kítják az utat, majd vonaton foly-tatják útjukat Londonba. A londoni ünnepségek november 17-én, hét-főn kezdődnek, az esküvői szertar-tásra november 20-án kerül sor.

Az USA Madridban és Barcelonában repülőtereket épít

(Newyork) — Az Egyesült Nem-zetek Szervezetének politikai bizott-ságában Lengyelország kiküldötte javasolta, hogy a biztonsági Tanács ímest tűzze napirendre a spanyol kérdést és az eddigigli szigorúbb, főleg gazdasági természetű megto-rásokat mondjon ki Franco népelle-nés uralkmának megdöntésére. Hoz-zászolt a vitához Csehszlovákia meg-bizottja is, aki hangsúlyozta, nem igaz az az állítás, hogy a megtorlá-sok a spanyol kisembereknek ártá-nának.

Gromiko szovjet megbízott han-goztatta, hogy a demokráta orszá-

gok bátor összefogása szükséges ahhoz, hogy a spanyol népet meg-szabadítsák Franco rémuralmától.

Spanyol-Marokkó függetlenségi mozgalmának vezetői azzal a kére-sel fordultak az ENSZ-hez, hogy hallgassák meg kiküldötteiket. A kérdésben még nem döntött a poli-tikai bizottság.

Itt írjuk meg, hogy az Egyesült Államok nagy távolságra kiinduló, négy motoros harci repülőgépek szá-mára ószakai repülőteret épít Bar-celonában és Madridban, az utóbbi helyen hármat is.

Ujabb fasiszta gyilkosság Sziciliában

(Palermo) — Szicília szigetén az utóbbi időben egymást követik a szakszervezeti vezetők ellen elkö-ve-tett gyilkos merényletek. Ujabb ilyen eset történt tegnap: géptegy-vel lelőtték a szicíliai földmün-kás szakszervezet főtitkárhelyettesét. Amikor a gyilkosságnak híre terjedt, a szakszervezetekbe tömörült dol-gozók nagyarányú tiltakozó tünté-trendek. A fellázló esetet foglalkozva az „Unita” című olasz lap megjegyzi, hogy ez már a tizen-kilencedik hasonló gyilkosság szici-liai szakszervezeti vezetők ellen.

Le a spekulánsokkal, demokráciánk ellenségeivel!

A kolozsvári szovjet-főkonzulátus felhívása

A Szovjetzövetség kolozsvári főkonzulátusa tudomására hozza mindazon orosz (lipoveni) és ukrán származású egyéneknek akik: Arad, Alsófehér, Brassó, Bihar, Kolozs, Marosföld, Máramaros, Beszterce-Naszód, Udvarhely, Szilágy, Szolnok-Doboka, Szeben, Szatmár, Háromszék, Nagyiklud, Kiskiklud, Aranyostorda, Fogaras, Hunyad és Csík megyékben laknak és akik a Szovjetzövetségbe haza akarnak települni, hogy 1947 december 15-ig a Visszatelepítési Hivatalnál kell jelentkezzenek.

A fenti hivatal tisztviselői meglátogatják a legnagyobb román városokat és falvakat, amelyekben nagyobb számban orosz és ukrán eredetű honpolgárok laknak.

Az összes oroszok és ukránok akik különböző okokból kifolyólag a fenti repülőbiztonság előtt nem tudnak személyesen megjelenni, kötelesek személyesen a Szovjetzövetség kolozsvári főkonzulátusa előtt 1948 január 1-ig jelentkezni.

A Szovjetzövetség főkonzulátusának címe: Kolozsvár, Mókok-utca 18. szám és naponta vasárnap kivételével 11 és 14 óra között fogad.

A Szovjetzövetség kolozsvári főkonzulátusa tudomására hozza az összes besszarábiai és északbukovinai illetékes lakosoknak, akik Arad, Alsófehér, Brassó, Bihar, Kolozs, Marosföld, Máramaros, Beszterce-Naszód, Udvarhely, Szilágy, Szolnok-Doboka, Szeben, Szatmár, Háromszék, Nagyiklud, Kiskiklud, Aranyostorda, Fogaras, Hunyad és Csík megyékben laknak és akik akarattukból, függetlenül nem tudták 1940 június 28-án, Besszarábiába és Észak-Bukovinába visszatérni és akik jelenleg hazájukba akarják visszaszállítani azok 1947 december 15-ig jelentkezhetnek felvételre a Visszatelepítési Hivatalban.

A Visszatelepítési Hivatal tisztviselői végelátogatják mindazon romániai városokat és községeket, ahol nagyobb számban évek beszárábiai és északbukovinai eredetű lakosok.

Azok a beszárábiai és északbukovinai állampolgárok, akik különböző okokból kifolyólag a fenti repülőbiztonság előtt jelentkezni nem tudnak legkésőbb 1948 január 1-ig személyesen kötelesek feliratkozni a Szovjetzövetség kolozsvári főkonzulátusánál.

A jelentkezésnél minden családtag frásban kell, hogy bemutassa azokat az okokat, amelyek egy őt, mint a családját megakadályozták, hogy hazájába visszatérhessen.

A Szovjetzövetség főkonzulátusának kolozsvári címe: Kolozsvár, Mókok-utca 18. szám és vasárnap kivételével mindennap 11 és 14 óra között fogad.

A Zsidó Demokrata Bizottság nagygyűlése Brassóban

(Brassó) — A Zsidó Demokrata Bizottság brassómegyei szervezete nagygyűlést tartott a Corso-mozgó termében.

A gyűlést Ritter Sámuel dr. elnök nyitotta meg és rámutatott a gyűlés céljára, hogy tudatossá váljék annak szükségé, hogy a zsidó ságnak egységre kell törekednie, amely léteért. Ugyanezt hangsúlyozták a többi szónokok is, majd Rosenkrantz dr., az országos vezetésről kiemelte, hogy a zsidó kérdésnek ellenben támogatja a fasiszta jellegű szervezeteket, amelyek a faji megkülönböztetések alapján állanak és sovinszta szelleműek. Uzzal szemben, hangoztatta, milyen tökéletesen oldotta meg a zsidóság kérdését a Szovjetzövetség, ahol a jogegyenlőség alapján minden nép megkapja a népi fejlődés és haladás feltételeit. E tekintetben a zsidó

6000 vagon tűzifával biztosították Brassó tűzelő-ellátását

(Brassó) — A városi erdőmérnöki hivatal az 1948 március 31-ig terjedő téli idény felállításának biztosítására 6000 vasúti kocsi tűzifát irányított elő azon intézmények és nagánosok részére, akik a városból árják tűzfazükségletük fedezését. November 1-ig ebből a mennyiségből beszállítottak 3768 kocsival,

hátra van még 2237 vasúti kocsi rakomány tűzifa beszállítása a városi faleraktárakba. Eddig a következő mennyiséget osztották szét a beérkezett tűzifából: 247 vasúti kocsi a községvezetők és köznyugdíjasok részére, 15 kocsi a hadirokkantoknak és özvegyeknek, 12 kocsi a bombakárosultaknak, 148 kocsi a

szegény lakosságnak, 66 kocsi a kórházaknak, 71 kocsi a különböző intézményeknek, végül 45 kocsi az elemi iskolák részére. A városi erdőhivatalban kijelentették, hogy a város téli tűzelőellátása ezzel idején megoldáshoz jutott, úgyhogy idén a téli tűzifaellátás nem jelent megoldhatatlan gondot a lakosság számára.

A „szép Luigi” tündöklése és bukása

FOGARASON FOGTÁK EL A BRASSÓI PÉNZESTÁRSASÁG BECÉZETT ARANYIFJÁT

(Brassó) — Az elmúlt télen az akkor még virágzó feketeipar korszakának talán tündöklésű világában a forgalmas kereskedőváros pénz-előkelőseinek becézett férfi úrvoskájé volt egy Bonarotti Luigi néven ismeretes énekes. Búgó, meleg hangjára megborították a nők szívmébe, csipkékbe burkolt teste a szikrázó fényű csillagok alatt, amelyek ragyogásánál csak ékszerük szípkarkása volt világosabb. Az élet ezen elkényeztetettjeinek egyik jéves estélyen történt a Brassói kör, mely hegyek egyikeinek fénylő kertjében megbúvó főúri léjlaiban, a regényes konak-stílusban épült Störbe-villában meg tavaly egy jé-

nuári éjszakán, hogy a túlfinomult, izslu társaság dőcegette az édes hangú és kabrió pillantású Luigi énekes illatos cigarettájával szép metszésű alkai közt kilépett a hófényű éjszakába.

A terem a szivarfüsttől és parfümflattól terhelt levegőjét akarta kiszellőztetni magából — gondolták a jól egyhanguságától unatkozók, akik epedve lesték minden mozdulását az isteni Luiginak. A becézett férfi szépség azonban nem jött vissza és amikor a társaság fel szedelőzködött, két bor- és koktél gőzös úr hiába kereste értékes buzdáját. Sas Eduard és Alexandrescu Costel kárunkon okulva családoutan

tértek vissza Brassó csalogató hegyei közül a fővárosba, hogy lám, még a Störbe-villában is ...

Utóbb kiderült, hogy a rendőrség a szép Luigi Visulescu Marin néven ismert, aki „művészi körúti” állomásain azzal válik emlékeztetőre, hogy sok mindent elemel, ami kezébe kerül, elegáns barátai értékes ruhadarabjaitól kezdve a szállodai szobák ágyfedőjéig, nem szólva a zseborákról és egyéb értékes „ajándékokról”.

Legutóbb Fogaras egyik szállodájának két ágyfedője tűnt el vele egyidejűleg, de hamarosan kézre kerültek a tapadókezü tettesekkel együtt. Brassóban a rendőrség már türelmetlenül várta a szép Luigi Visulescu Marin, másnéven Bonarotti Luigi a fénylő Aro-szálloda szobájánál kényelmesebb zugban elmélik az élet szépségeinek mulandósága felett. Lehet azon is, hogy hová lettek fővárosi és brassói mulatozásának résztvevői, talán,ők is ilyen szép emlékekre alkalmas cellákban üldölnék, vagy műtárgyakorokban, ahol a dolgozók mai társadalmi hasznos munkára szoktatja azokat, akik idejüket, életüket a forgandó szerencse olyan ingátartályalapjára tették fel, mint a szép Luigi.

Angliában adagolják a burgonyát

(LONDON) — Angliában tegnap óta adagolják a burgonyát, amire még a háború alatt sem volt példa. A közelmúltévi állampártkarság a rádió útján tette közzé ezt a hírt és közölte, hogy Angliában átlag naponta 2200 gramm volt egy felnőtt ember napi fogyasztása és azt most napi 1350 grammra csökkentik. Közölte az

is, hogy erre az intézkedésre a súlyos fagyok, az áradás és hosszantartó aszályokozta hiányok miatt volt szükség, de már előre bejelentette, hogy januárban a cukoradagokat is csökkentenék, hogy — dollárokat takarítsanak meg.

Az Egységes Munkáspárt megteremtését tartalmazó tervezet elkészült

(Bukarest) — A Román Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt politikai irodája együttes ülésen tárgyalta meg az Egységes Munkáspárt megteremtése tárgyában készített irányelveket tartalmazó tervezetet és előkészületi munkálatokat. A tervezetet az együttes ülés egyhangúlag elfogadta.

A tervezetet a két párt központi bizottsága csütörtökön külön-külön tartandó ülésen vitatja meg.

KISHIREK A NAGYVILÁGBÓL

● A SZLOVÁK belpolitikai válsággal kapcsolatosan a Szlovák Kommunista Párt nyilatkozatot adott ki, amely szerint a tanácskozásook eredménytelenségéért a Szlovák Demokrata Pártot terheli a felelősség. Gottwald miniszterelnök a földművelésügyi miniszter tárcát felajánlta a pártnak.

● MAGYARORSZÁGON A Gazdasági Tanács elhatározta, hogy az eddigi egytálcák helyett az éttermek típusmenükét kötelesek árusítani. A háromfogos ebéd ára 2-3 forint lesz. A mennyi eget és a minőségét szigorúan ellenőrzik. Nem tömegébédeltésről, hanem a dolgozók olcsó és jó ellátásáról van szó.

● AZ INDONÉZ köztársaság elnöke rádübészédet mondott és hangsúlyozta, hogy Indonézia elfogadja a Biztonsági Tanács döntését, még akkor is, ha a döntéssel nem értene egyet.

● DEBRECEN református püspöke, Ravasz László egészségi okokra való hivatkozással lemondott az Országos Magyar Református Lelkesegyesület elnöki tisztéről.

● AZ ANGOL alsóház megszavazta a lordok háza törvényjavaslatát, amelynek korlátozására vonatkozó törvényjavaslatot. E szerint a lordok háza az eddigi két év helyett egy évre kiseltehető a törvényeket. Az alsóház szavazási eredménye: 345 mellette, 194 ellene.

● FRANCIAORSZÁGBAN életbe lépett az áremelés. A gáz és villany-áram díjszáma 52 százalékkal, a viládfizetés pedig 30 százalékkal emelkedett.

● SPANYOLORSZÁGBÓL nagy tételekben szállították Angliába a narancsot, amiért az angol kormány hadianyaggal fizet.

dóság csak erőszéges álláspontra helyezkedhetik, mégpedig a népi demokrácia álláspontjára. Ennek szellemében kell újjászervezni a zsidó hitközségeket is a népi demokrácia alapján. Ebben az egységes szellem-

ben kapcsolódhatik be a zsidóság abba a nagy újjáépítő korszakba, amely a népi demokrácia erejével hivatott megoldani az emberi jog-egyenlőség és testvérség alapján az emberi béke és haladás nagy művét.

Szárazajta üdvözlí az új minisztereket

(Sepsiszentgyörgy) — Abból az alkalomból, hogy Luca László a pénzügy és Pauer Anna a külügyminiszternek előre került, a sokat szenvedett Szárazajta népe az alábbi két táviratban adott kifejezést a fővárosi örömeinek, hogy a két bátor demokráta bárcos miniszteri székbe került, s így biztosítva látja bekés, jobb jövőjét. Ime a két távirat szövege:

Külügyminiszternek
Bukarest

„Mi, szárazajtai, háromszékmegegyei, a község egész lakosságával együtt, örömmel üdvözljük Pauer Annát testvérnődet abból az alkalomból, hogy a külügyminiszternek előre került. Köszönjük, munkája vezesse győzelemre a bekeszerető népet arcvonalában, a Szövetség oldalán.”

Mindnyájan felsorakozunk Pauer Anna testvérnő mellett, hogy segítsük munkájában.

Szárazajta község asszonyai, leányai és a község egész lakossága.

Luca Vasile pénzügyminiszternek
Bukarest

Szárazajta lakossága szeretettel köszönti a megválasztottját. Bízunk abban, hogy a nép igazságos fia vette át ennek a miniszternek a vezetését, ahol eddig a munkásság és földművelésügyi a li-berálisok uráltak.

Tömeg felkelti sorakozunk fel Luca testvérünk munkájának támogatására.

Szárazajta község lakossága.

Nem vagyunk többé kisebbség, a román néppel együtt építjük közös, jobb jövőnket!

Jövő héten tárgyalja az amerikai kongresszus a Marshall-tervet

Franciaország és Olaszország 597 millió dollár „gyorssegélyt” kap

(Washington) — Az amerikai külügyminisztériumban hetek óta lázas munka folyik, hogy az Európában mindentűn erősödő demokratikus mozgalmakkal szemben az amerikai monopolisták érdekeit kiszolgáló népeellenes kormányok megingott helyzetét „gyorssegéllyel” alátámasszák. Az amerikai külügyminisztérium nagy vonalakban elkészült a Marshall-terv kidolgozásával. A leggyengébb lábon álló európai kormányok Ramadier és De Gasperi kormányainak támogatására Franciaország és Olaszország 597 millió dolláros gyorssegélyt kapna. A terv szerint 1948 júniusáig 2.657.000.000 dollár „segélyt” engedélyezzen Amerika. Ebből Kínának 60 millió dollárt szántak. A kongresszus jövő héten dönt a

kérdésben.

A külügyminisztérium nagy sietősége a terv elkészítésében természetesen távolról sem jelenti azt, hogy a dollárfolyam áramlása máris megindul Európa felé. A kongresszus, amely már az 1948-as elnökválasztások kilátásait mérlegelve gondolkodik, erősen ellenzi a népszertűlén, túlméretezett kölcsönpolitikát. Taff szenátor, a köztársasági párt elnöke, tiltja már bejelentette, hogy ellenzi a túl magas összeget meghaladó hitelt. Azt is valószínűnek tartják, hogy a kongresszus rágcskodik a kölcsönt kapott országok költségvetésének ellenőrzéséhez, ami nyílt beavatkozásra ad alkalmat.

A Marshall-tervvel kapcsolatban új kombinációk láttak napvilágot, amelyek még jobban rámutatnak az amerikai politika lényegére. Amerikai jelentések szerint az Egyesült Államok kormányja szívesen látná, ha az európai „segélytervben” érdekelt 16 állam fehérvassal fordúlna Kanadához. Dél-Amerikához és megkérdezné, milyen mértékben és milyen feltételekkel működhetnek azok közre a Marshall-terv megvalósításában. Az amerikai imperialisták ezek szerint a gazdaságilag és politikailag irányításuk alá került európai országokat egyre erősebbé szeretnék kovacsolni az amerikai földrész államaival, amelyeket a belső kommunista veszélyről szóló rémmessekkel és az Amerika-közi védelmi egyezmény megkötésével már teljesen befolyásuk alá vontak.

Világosságot és hajtóerőt, életet kínál a Székelyföldnek a brassói „Bánki-csoport”

— de a Székelyföld nem érdeklődik

(Sepsiszentgyörgy) — Azt mondják, hogy a székely ezermester Pirtangos fogásokkal fogja be igájába az elemi erőket és rendkívül ötletes módon igyekszik az ember munkáját megkönnyíteni. Gyakori székelyföldi útfajmalkával állandóan ezt a székely jellegzetességet kerestem, de sajnos semmivel sem találtam ebből többet, mint akármelyik más vidéken.

Ahogy leszáll az alkony, a székely falvak mélyeség sötétbe burkolóznak. Keves a petróleum, kapni sem igen lehet. Néhol a csekszavát — már ugyan ahol ennyire haladtak — kézzel hajják és a legkisebb málmot, vagy vízfűrészt is ormótlan nagy vízikerekek hozzák mozgásba éppen úgy, mint háromszáz évvel ezelőtt.

A világ — bármire nézzünk — rohamléttel halad, de a Székelyföld valahogy elmaradt ettől a haladástól.

MI VAN AZ IFJUSÁGGAL?

Ifjaink, ha elvégezték a középiskolát, ne adj! Isten, hogy nagy számban mennek elgyakorlani pályára. Igen kevés kivétellel vagy jogászok, vagy orvosok (városiak) akarnak lenni. Az egész országnak nincsen talán ennél kitűnőbb helye belterjes gazdasági és állattenyésztési céljára, mint a Székelyföld, de gazdasági iskolánk nincsenek. Hollandia földje sűrűbben virágzó, a kő és a holland, dan földművesnek nemcsak villanyvilágítása, rádiója, telefonja és fűtőszobája van, hanem saját gépkocsija is. Nálunk sokkal több lehetne a székely földművesnek. Ezt azonban nehezen várhatjuk a régi szellemben felnevelkedett öregektől, akik minden újítástól irtóznak. Ifjúságunkra vár a feladat, hogy földünket virágoztassa, népünket gazdaggá tegye.

Mindent egyszerre természetesen nem lehet megvalósítani. Kemény, következetes, kitartó munkára és sok, sok tudásra van szükség. Tudni kell, hol lehet elkezdni.

KÉPRÁMÁKAT

készít és javít

Kővári Leopold

egyedüli szakmúhelye

Brasov, Kapu u. 16. (udvarban)

Sok egészséges kezdeményezés hangzott el ezen a téren, de ha őszintén akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy ezek a kezdeményezések nem a Székelyföldről indultak el.

Az idők folyamán a közeli ipari központba, Brassóba kényszerült székelyek világosan látják, hogy ez a föld sokkal több embert tudna eltartani, okosabb gazdasági életet.

„A Bánki-csoport”

Van közöttük nagyszerűen képzett fémipari szakember, elektrotechnikus és sok más kitűnő felkészültségű szakember. Gondosan tanulmányozták, hogyan lehetne a Székelyföld népén úgy segíteni, hogy a jövőben ne legyenek kénytelenek tömegesen elhagyni szülőföldjüket. Nem nagy, megvalósíthatatlan tervet, hanem csak népünk anyagi lehetőségéhez mérten elgondolásaikat tették át gyakorlatba. Látták, hogy hajtóerő terén óriási elmaradottság

rosítás mellett, mint amennyi hajtóerő nem kényszerűen a hajtóerő a látható odahagyott szülőföldjüket. Ebben lelkes csoport egészséges kezdeményezést indított, amelynek célja: fényvel és erővel ellátni a Székelyföldet. Nem álltak meg az őrült tervezettségénél, hanem már a gyakorlatban kezdik megvalósítani terveiket.

észlelhető. Rengeteg hegyi patak folyik el kihagyatlansággal, amely kis-est befektetéssel hatalmas hajtóerőt adhatna. Megterveztek erre a kevés költséget igénylő „Bánki-turbinát”, ami készíthető belőle egyet, majd nem ingyen — tavaly ősszel másfél millió lejt — üzembe is helyezték Csikbátfalván. Tíz ezer annyi erő szolgált, mint a régi fakerekek. Ha talmas előnye, hogy például a gátteret szőlő és ártérrel nélkül meghajlíthatjuk. Ma már új, szegény emberek által

KERESÜNK

bányászt,

aki a gépiraszkodó er

PORTLAND CEMENTGYÁR

Brassó

is könnyen beszerezhető újfajta turbinát szerkesztettek, amely a legcsökkenthető vízessé is remekül kinasztalja. Kész, kipróbált turbinatervek állnak, készen, amelyek fél lóerőtől tíz lóerőig használhatók alig egy méteres vízbuckatátsáig. Szécskavagótól malomig, vízfűrésztől villanyfejlesztő gépig minden kifogástalanul meghajt. Olyan kicsi turbinát, amely egy régi, nagy malomkereket meg sem tudna mozdítani, az újfajta „Bánki-turbinát” egy egész falu el látható villanyvilágítására.

Hogy ez az olcsó hajtóerő még olcsóbb legyen, a tengely és tartókapcsok kivételével fából is megtervezik. Ha így sem tudja egy ember megvásárolni, tervet dolgoznak, hogyan lehetne szövetkezési alapon megvalósítani egy falu villanyvilágítását, vagy egy bányát.

Az érdeklődés meg annak idején, amikor lapunk a Székelyföld iparsításával bővebben foglalkozott, meg is volt. De nem a Székelyföldről szólt. Fogarasmegyeiek, Olárlakbeliek jöttek érdeklődni a „Bánki-turbinát” iránt. Kendejek is belőle, meg is gazdagodtak rajta.

A nagy lelkesedéssel és kellő szak tudással rendelkező „Bánki-csoport” további terveket is valósított meg. A Székelyföld faluházaiból és szalmazájából kiváló minőségű papírt lehetne előállítani. A papírgyártás érdekében készen is van, most ide kellene helyet és részlegyek útján szövetkezeti összeköttetés a nagy számban valahol a Székelyföldön. Az érdeklődés — nem is kell mondanunk — ismét nagy. De ismét nem a Székelyföld részéről. A Székelyföld nem akar haladni, nem akar jobban, kényelmesebben, gazdagabbban élni. A Székelyföldön az emberek szerelmek saját nyomorúságukba.

Ez a valóban közelítőleg valóságokra épített terve ennek a munkaközösségnek. Megérdemelné, hogy nagyobb figyelemmel forduljunk feléje, saját érdeklődésükben.

TIBOLDI BELA

Megvalósulás előtt a tanoncotthon felállítása Sepsiszentgyörgyön

A Megyei Szakszervezeti Tanács az Ifjúságunk Szűkebbével karöltve dolgozik a terv mielőbbi megvalósításán

(Sepsiszentgyörgy) — Tanonc sor kutyasors, — mondták nem egyszer amikor a tanoncokra fordult szó. A tanonc sora valóban nem sokban különbözött a kutyasortól.

Bizony, az inasok nagyrésze egy-két évet is eltöltött mesterénél, anélkül, hogy az iparos munkájában résztvevő volna. Igen sok mester nem azért szerződött tanoncot, hogy jó iparost bocsásson szárnyra, hanem mert szüksége volt valakire, akin mérgét kitölthette. Az inas helye a küszöbön volt, alázat kellett lennie munkádója parancsát, ami a legtöbbszor arra szolgált, hogy: a bölcst ringassa, vagy hozzon vizet.

Jötték szociális rendelkezések, az inasokról azonban elfeledkeztek. A tanonc dehogyan merte volna a hatóságokat igénybevenni gazdájá ellen. Hiszen ő húzta volna a rövidbe. A demokrácia ezen a területen is

változást hozott. Az új rendelkezések az inast is emberszámba vették. Csak élni kell a lehetőségekkel. Amint a dolgozók nagy tömegének úgy az iparostanoncoknak is harcolniuk kell jobb jövőjük érdekében.

De nézzük csak, milyen a tanoncoti helyzet. Miért van szükség harcra?

Sepsiszentgyörgyön jelenleg mintegy 162 szerződött tanonc van. Ezeknek csaknem fele a mestereknél lakik. A mesterek leg többje azonban a kollektív szerződésben előírt jogokat nem akarja tanoncainak megadni. Nehéz anyagi helyzetükre hivatkoznak. Amíg a kisiparosság csak nagyrehe jut nyersanyaghoz, addig tanoncaikat nem tudja kellőképpen ellátni. Arra azonban nem lehet méltosítást találni, hogy egyes mesterek még mindig rabszolgának tekintik tanoncaikat. Egyesekkel 12 — 14 óráig dolgoztatnak.

Ami a kérdés megoldásához vezet: tanoncotthon létesítése. Amennyiben a város egy tanoncotthont létesítene, az iparos ifjúság kiszolgáltatottsága megszűnne. Másrészt pedig, könnyebben művelhetné önmagát, amire a jelenlegi lehetőségek mellett, nem nyílt alkalom.

A tanoncotthon kérdése ma már a megoldás felé halad. A tervet a Megyei Szakszervezeti Tanács mellett az Ifjúságunk Szűkebbével is megadva tette és következetesen harcol megvalósításáért. Az iparosoknak az a rétege, amely a jövő iparosgenerációt jobb úton szeretné látni, készséggel fáradozik a terv megvalósításán. Reméljük, hogy a tanoncotthon felállításának rövidesen meg kell történnie, sűrűn ezt a Székelyföld iparosításának nagy ügye is, ami pedig az iparostanoncotthonokból indul ki.

